

Novi načrti ruskih komunistov-Obsojanje prohib. agentov

NOVI NAČRT RUSKIH BOLJŠEVIKOV, DA BI UPLIVALI POTOM PROLETARIATA V DRUGIH DEŽELAH, DA BI TUJCI INVESTIRALI SVOJ KAPITAL V RUSIJI. — IZJALOVLJEN POSKUS SOVJETSKIH OBLASTI, DA BI FORSIRALE DELAVCE, DA KUPUJEJO DRŽAVNE BONDE.

Riga, Letonska. — V Moskvi je te dni šest komunistični kongres, na katerem so zastopniki komunisti Rusije, pa tudi komunisti drugih dežel po svojih direktnih in indirektnih zastopnikih. Na razgovorih so razpravljali o različnih točkah. Zlasti se je posvetilo mnogo časa točki, kako izvesti revolucije v različnih deželah. Poročali so zastopniki, ki so se mudili po različnih državah in deželah in proučili vse možnosti v tem oziru. Poročila kongresu, katere so ujeli tajni opazovalci komunističnega gibanja se glase, da so razmere v Indiji, Kitajski, južni Afriki, Egiptu in v nekaterih delih Južne Amerike zelo naklonjene za izvedbo revolucije. Zlasti v kolonijah delih, ki jih izkoriščajo evropske kapitalistične velesile so razmere ugodne za revolucionarno gibanje, tako omenja poročilo.

Najzanimivejši pa je poročilo o investaciji tujega kapitala v Rusiji. Ruski komunisti so mislili, da bodo prodajali razne sovjetske državne bonde, kakor pečene hruške, katere so sovjeti izdali in jih postavili na mednarodni trg. Toda investori vseh dežel se Rusije bojijo. To pa za to, ker vedo, da za ruski bondi ni tistih zagotovljenih garancij za denar, kakor v drugih državah. Ruski komunisti so zmožni vsega. Danes izdajo lahko kar hočejo, se zavežejo, a jutri lahko svoje garancije prekličejo in investori se lahko obrišejo pod nosom za svoj kapital. Na besedo ruskih komunistov še danes svet prav malo da. Zato se večina držav sedajne ruske vlade ne priznava. To pa zato ne, ker vlada ne priznava bivših ruskih dolgov.

Da bi dosegli svoj cilj, so zasnovali delegati šestega ruskega kongresa nov načrt in ta je, da naj delavci vseh dežel, kadar bodo kake države hotele dati posojila kapitalističnim državam, začno z močnim sabotažem in tako nasprotujejo z vsemi sredstvi, kot z generalnimi stavkami itd. samo da pokažejo javno mnenje proti takim investicijam. Ako jih bo svetovno delavstvo poslušalo je drugo vprašanje. Razum prav zagamnih in o-motenih komunistov, jih drugi prav gotovo ne bodo.

Značilno za ruski boljševizem je še to le: Sovjetska vlada je izdala neke bonde, katere je hotela ruskim delavcem forsirati v nakup. Sklenila je, da vsak delavec vzame en bond in istega plača tekem štirih mesecev. Odplačila se imajo odšteti delavcem pri plačah. Na ta način bi delavcem vzeli eno-mesečni zaslužek. Delavci tega niso sprejeli z odobravanjem, marveč so s protidemonstracijami pokazali, da se s takim nasiljem vlade ne strinjajo. Posledice so bile, da je vlada zagrozila, da bo take delavce odslovila in na njih mesta postavila 200.000 brezposelnih delavcev, ki nimajo nobenega dela v Moskvi, da

JAVNOST OBSOJA NASTOPE SUHAŠKIH AGENTOV.

Suhaški agentje nastopajo brezobzirno in streljajo hladno krvno državljane, kakor pse. — Število takih žrtev neprestano narašča.

Niagara Falls, N. Y. — Z dnevi se je dogodilo več slučajev, da so suhaški agentje streljali na razne osebe, katere so osumili, da se bavijo s prepovedanimi pijanci. V Niagara Falls se je ravno pred večerajšnjim vršil pogreb Jacoba D. Hanson, ki so ga usmrtili suhaški agentje s streljanjem na jahto, v kateri se je vozil pokojni. V Chicagu so ustrelili suhaški agentje skoro do smrti Merle Adamsa, katerega so osumili, da se bavi z razpečevanjem prepovedanih pijav.

Enaka poročila se slišijo tudi iz drugih krajev. To radikalno postopanje suhaških agentov pa dviga zadnje dni veliko razburjenje med narodom. Iz republikanskih vrst se čuje, da hočejo republikanski voditelji svari suhaške agentje pred takim nastopanjem. To zgolj radi tega, ker vedo, da tak radikalno strog nastop suhaških agentov zadnjih dni je, kakor nalašč voda na Smithov politični mlin, ki je podal izjavo proti prohibiciji. Tisoči se bodo ravno radi tega pridružili Smithu, ki se zavzema za modifikacijo prohibicije.

Ljudje, ki so šli s Hansonovo pogrebu so delali vsake vrste opazke. Nekdo je izjavil: "Ha, psi pa Amerikanci še nismo, da bi nas streljali, kakor pse."

UGRABLJENI VELEPOSESTNIK NA SVOBODI.

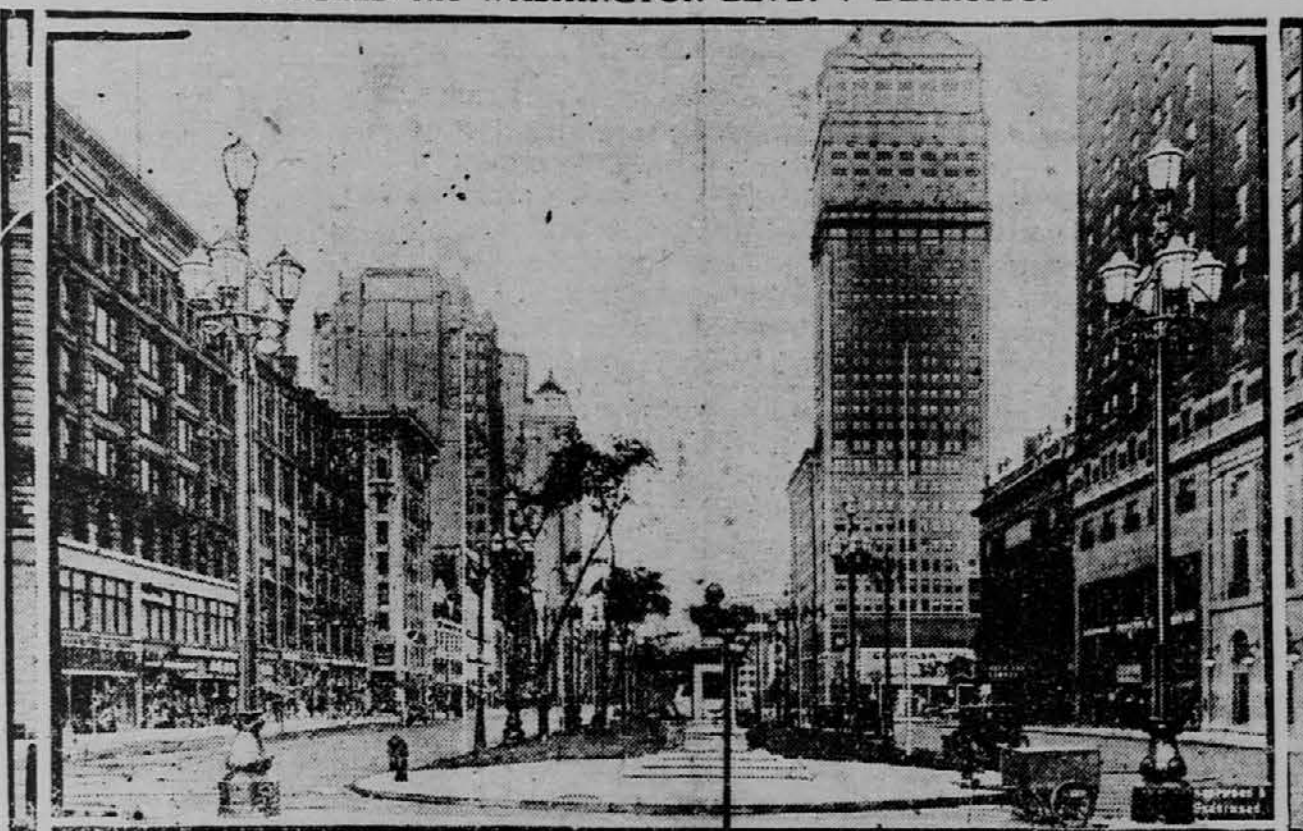
Managua, Nikaragva. — Camilo Castellon, ki je bil zadnji teden ugrabljen od banditov in odvoden v banditska skrivališča, se je danes vrnil na svoj dom. Banditi so ga izpustili proti odkupnini \$20.000. Na zasledovanje banditov so se podali ameriški marinarji, a brez uspeha. Castellon je bogat lastnik nikaragviskih kavni nasadov. Banditi so ga ugrabili zgolj radi odkupnine.

AMERIŠKI KONZUL ZADET OD KAPI.

Frankfurt, Nemčija. — Hamilton C. Claiborne, amer. konzul v tem mestu, star 40 let, je padel v nedeljo zaden od kapi, ko se je nahajal na izletu bližje Aschenburga v Nemčiji. Claiborne je rodom iz Richmond, Virginija.

jih bo rabila kot stavkokaze. Evo komunistov, ki tako vpijejo proti stavkokazstvu, tu se pa sami hočejo poslužiti kapitalistične taktike za dosego svojih namenov. Ako to ne bo odprlo oči proletarijatu, da jih komunisti le vlečejo za nos, potem ni na svetu nobenih "arcenij" za te slepe reveže.

POGLED NA WASHINGTON BLVD. V DETROITU.

Detroit, Mich., ima najbolj razsvetljeno ulico na svetu. Na sliki vidimo svetiljke na Washington Blvd., in sicer na vsakem drogu po pet luči s skupno svetlobo 15,500 sveč.

STANJE TEKSTILNE STAVKE V KENOSHI.

Stavkarji pogumno nadaljujejo s stavko. — Družba trdovratna ter zvraca odgovornost stavke na delavce. — Obrat se vodi s stavkokazi.

Kenosha, Wis. — Stavka v tukajšnji Allen A. Company še vedno traja. Kompanija ima na delu stavkokaze, s katerimi misli poraziti stavkarje, ki se bojujejo za boljše razmere pri delu in proti izkoriščanju delavcev od strani kompanije. Tu se izdeluje razne oblačilne predmete, kot nogavice, srajce in mnogo drugega. Kompanija je uvedla nove stroje za pletenje nogavic in raznih oblačil, da bi delavce še bolj izkoriščali, ki so uvedli nove hitreje stroje, kateri producirajo do malega še enkrat toliko, kakor stari. H tem strojem pa so postavili ljudi, ki so pazili samo na en stroj. Dejali so, bote več zaslužili pri teh strojih. Posledice bi pa seveda bile, če bi delavci to mirno sprejeli, da bi se produciralo mnogo več, in bi potem potrebovali mnogo manj delavcev. Morda bi par centov, tisti, ki bi delali zaslužili več, a to bi bilo na stotine drugim v škodo. To je pognalo tekstilne delavce na stavko. Družba je hitro najela stavkokaze in tako pokazala sovražnost na delavcem.

Pri raznih sestankih, kjer se je razgovarjalo z zastopniki družbe Allen A. Co. pa družba vedno zvraca krivdo na delavce, ter na noben način neče pristati na kolektivno pogajanje, marveč trdi naprej, da pravici pogajati se s posamezniki delavci si ne more odreči.

Stavkarji odgovarjajo na trditve družbe, da je vsega kriva le ona sama, ker je z uvedbo novih strojev in njenim nameravanjem novim izkoriščanjem le delavce izprla od dela. Kakega sporazuma še ni na vidiku.

St. Joseph, Mo. — Kakih 5 milj južno od tukaj se je preobrnil motorni čoln na reki Mississippi in štiri osebe so utonile.

KRIŽEM SVETA.

Milwaukee, Wis. — Ker je množica zajela prebliku prostor na Curtis letalski postaji, je zrakoplov, ki je pristal vsled tega zavozil v množico in šest oseb prav nevarno poškodoval. Poškodovano se je tudi letalo in en avtomobil.

Chicago, Ill. — Na zapadni strani mesta je bilo te dni aretiranih nad 100 oseb radi hazardnega kvartopirstva. Oblasti pravijo, da ni bilo v Chicagu še nikoli toliko skritih zakonitih igralnic, kakor jih je dandanes. Žalostno je to, da se navaja v ta posel mladino, ki jo potem skvari za vse življenje. Oblasti so na delu, da omeje te razvade, a imajo velike težave pri svojih nastopih.

Atene, Grčija. — Poroča se, da nevarna "Dengue" vročinska bolezen se bolj in bolj širi po Grčiji. V Piraeusu so zdravniške oblasti zaprle nad 300 lokalov in delavnice radi te epidemične bolezni. Zaznamujejo že več smrtnih slučajev.

Elliott, Ia. — Dve osebi sta bili ubiti in več ranjenih, ko je predstojnim nagloma nastal silen tornado blizu tega mesta. Več farmarskih hiš je bilo do tal porušeni. Materialna škoda je precejšna.

New York. — V kratkem se bo začela akcija za zbiranje prispevkov za narodni spomenik v vojni padlih ameriških mornarjev. Postavil se bo v newyorškem pristanišču. Stal bo, kakor proračunano okrog \$250.000,00.

KONVENCIJA POLJSKE ORGANIZACIJE V CHICAGU.

Chicago, Ill. — V Sherman hotelu so se včeraj zbrali delegati Poljske narodne zveze na svoji 25. konvenciji. Število delegatov je 472, kateri predstavljajo 260.000 članov organizacije. Ta organizacija je silno veliko storila na prosvetnem in narodnem polju za svoj narod. V Cambridge Springs, Pa. ima organizacija svoj narodni kolegij, v New Yorku pa ima svoj priseljniški dom, kjer se nudi pomoč poljskim priseljencem.

KELLOGGOV PAKT SVEČANO PODPISAN.

Nemški zastopnik je prvi podpisal pakt in za njim ga je podpisal Kellogg. — Francozi viharo pozdravljajo nemškega zunanega ministra v Parizu.

Pariz. — Kelloggov protivojni pakt, o katerem se je že toliko pisalo in razpravljalo je bil v ponedeljek na svečani način podpisan od zastopnikov 15 držav in narodov. Prvi, ki je podpisal pogodbo je bil nemški zunanji minister Dr. Stresemann. Za njim je podpisal ameriški državni tajnik Frank B. Kellogg. Pred podpisom je imel na zbrane zastopnike formalni govor francoski zunanji minister Briand. Nato je bil prečitan na glas protivojni pakt. Oboje je bilo na to predstavljeno v angleščino, kakor je Briand povabil nemškega zunanega ministra, da podpiše za Nemčijo pakt. Stresemann je šel na svoje mesto ter podpisal pakt s peresom, s katerim je bila podpisana prva ameriško-francoska pogodba, ki jo sklenil s Francozi Benjamin Franklin. Zadnji je podpisal pakt čehoslovski zunanji minister Edvard Beneš ob 3:35 popoldne.

Dvorana v kateri se je izvršilo podpisovanje pakta je bila bogato in razkošno okrašena v vseh mednarodnih barvah. Naval za vstopnice je bil tako velik, da je še v soboto zmanjkalo vstopnic. Vse galerije in vsak prostorček je bil nabit občinstva, ki je prišlo z radovednostjo gledat formalno podpisovanje pakta.

Značilno je tudi, da so Parižani delali hrupne ovacije Dr. Stresemannu, ko se je peljal iz svojega stanovanja v dvorano podpisat pakt.

BREZPOSELNOST SE ŠIRI.

Chicago, Ill. — Brezposelnost v Združenih državah se je tekom meseca junija in julija zvišala za skoro 2% pravi poročilo iz delavskih krogov. Najbolj pojenjujejo stavbinska dela. Vzrok se navaja bližajoče se volitve.

Iz Jugoslavije.

STRAŠNI ZLOČIN VOJAKA, KI GA JE IZVRŠIL V BEOGRADU IZ MAŠČEVALNOSTI NAD SVOJIM PREDSTOJNIKOM. — HERCEGOVINA V STRAHU PRED LAKOTO. — RAZNE NO VICE.

Narednik iz maščevanja usmrtil kapetana.

V ponedeljek, 6. avg., malo pred 12. uro popoldne se je zgodil v vojašnici drugega pehotnega polka v Beogradu strašen zločin, ki je razburil vse beograjsko prebivalstvo.

Narednik Živko Belanović, star 22 let, rodom iz sremske vasi Petrovičev, je bil v preiskavi zaradi neklih nerednosti, ki jih je zakrivil v svoji lahkotnosti. Zaradi tega je bil premeščen iz pisarne k četi, kar ga je silno užalilo. Belanović se je udal pijaci in je v nedeljo zvečer popival po raznih gostilnah, tako da se je še le ob 2. uri ponoči vrnil v vojašnico. Podal se je v svojo sobo in začel jokati. Bdel je do jutra, nakar je šel v pisarno adjutanta polkovnega komandanta kapetana Miloja Dodiča, pri katerem se je v tistem času nahajal narednik Aleksander Stojanović. Belanović je kazal znake velike razburjenosti in je rekel kapetanu: "Gospod kapetan, pismo imam za vas!"

Namerno pismo pa je Belanović izvil iz žepa revolver ter naglo dvakrat ustrelil kapetana Dodiča v prsi. Ena krogla je zadela Dodiča v srce, tako da se je Dodič brez glasu zgrudil mrtev na tla.

Prisotni narednik Stojanović je hotel prijeti Belanoviča, a ta je nameril na njega revolver in mu zagrozil, da bo ustrelil tudi njega. Potem je zbežal na dvorišče in se skril.

V vojašnici je nastala velika panika in lov za zločincem. Dežurni oficir podporočnik Sava Ilić ter narednik Aleksander Stojanović in Dušan Stefanović so začeli iskati Belanoviča, dokler ga niso našli skritega med dvema zidovima ter ga pozvali, naj se uda. Belanović pa je znova potegnil revolver in brez besed dvakrat ustrelil proti naredniku Stefanoviću, nato pa zbežal v svojo pisarno in se ustrelil v levo senco. Ostal je na mestu mrtev.

Razburljivi dogodek je vznemiril vsa vojašnica. Kakor se da sklepati, je nesrečni Belanović smatral kapetana Dodiča za glavnega krivca svojega premeščanja in za povzročitelja 15dnevnega zapora. Opasno ranjenega Stefanoviča so prepeljali v bolnico, kjer se bori z življenjem.

Katastrofalna suša v Hercegovini.

Letošnja vročina pokazuje zlasti strašne posledice v Hercegovini. Najstarejši Hercegovci ne pomnijo tako strahovitega solnčnega pripekana, od katerega je ponekod zemlja popolnoma razpokana. Zaradi katastrofalne suše bo propadla vsa letina in bo lakota v Hercegovini še večja, kakor je bila lani, ako ne bo v najkrajšem času dežja.

Zlasti sta po suši prizadeta gatački in nevesinjski okraj, zaradi česar so kmetovalci v

teh krajih sklenili sklicati več javnih zborovanj, na katerih se bo sklepalo, kaj storiti, da se prepreči popolna katastrofa, ki jim preti zaradi grozne suše. Ako se ne najde način, s katerim bi se moglo od pomoči ne-rešiti, bo Hercegovina letošnje leto obsojena na propast.

Zaradi strašne vročine je Hercegovina zabeležila že celo vrsto primerov solnčarice, ki je v poslednjem času zlasti pogosta v Mostaru. Nedavno se je zopet zgodil tak primer. Mehmed Šestič, barvarski delavec, je popoldne barval neko hišo v Mostaru baš proti solncu, ki je žgalo v njegov hrbet. Naenkrat se je nesrečnik prijel za glavo in se zgrudil na tla. Pozvani zdravnik je ugotovil napad solnčarice. Onesveščena so prenesli v bolnico, kjer je po treh urah umrl.

V posameznih vaseh Hercegovine je suša že opravila svoje in ne more več pomagati dež, ker se je vse rastlinstvo na njh posušilo in pokazuje zemlja razpoke kakor po hudem potresu.

Krvav prepri treh bratov v Zagrebu.

V zapore zagrebškega sodišča so te dni pripeljali delavca Gjura Grižiča, stanujočega na Dužinah št. 26 v Zagrebu. Gjuro se je sprl s svojo materjo, ker mu je pričela očitati, da ji ne daje računa o denarju, ki ga zasluži s konji, ki so njeno lastništvo. Gjuro je na materine očitke pričel prostosko kleti, nakar ga je mati klonila. Gjuro se je radi tega tako razjezil, da je navlčil na mater in jo hotel pretepsti. Gjura brata Martin in Ivan sta prisilila mater na pomoč, hoteč jo zaščititi pred Gjutom. Gjuro je tedaj potegnil nož in dvakrat zabodel svojega brata Ivana in mu prizadel hude poškodbe. Policija je Gjura aretirala in ga izročila sodišču.

Slovenska Krajina.

Nesreča pri mlatinici. — V Dobrovniku se je Jožef Kovač na mlatinici po neprevidnosti preveč približal z roko stroju. Stroj mu je roko pograbil in jo vso razmesaril. V bolnici v Murski Soboti so mu roko morali odrezati.

PRIPOROČILO IN NAZNA-NILO.

Rojakom v Clevelandu, in državi Ohio naznanjamo, da se med njimi mudi naš potovalni zastopnik Mr. John Kramarich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Amer. Slovenca", oglase, prodajati naše knjige, plošče in sploh vse, kar v zvezi z našim podjetjem. Mr. Kramarich je naučen katoliški mož, ki se trudi, da bi čim bolj razširil katoliški dnevnik po naših naselbinah. Vsem našim prijateljem naročnikom ga najtopleje priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti katoliški list A. S. Uprava Ame. Slovenca.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, po-
nedeljov in dnevoov po praznikih.Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Amerikanske železnice.

Ker se naprej zidajo nove proge in opuščajo druge, se natanko niti ne more dognati, koliko milj železnic je v naši Uniji. Gotovo je, da so železnice pri nas zelo razvit sistem javnega prometa, in so igrale pri napredovanju Zedinjenih držav izredno važno vlogo. Brez železnic bi bili zapadni deli Unije bržkone še danes na stališču razvika, kakršni so n. pr. ostali kraji v ruski Sibiriji, ki nimajo teh uspešnih sredstev prometa in gospodarskega razvika.

Zgodovina naše Unije pravi, da je vzelo celih tri sto let, preden so naselenci na vzhodnih obrlah pridrli kakih tri sto milj proti zapadu. Ko pa so začeli zidati železnico, se je naseljevanje proti daljnemu zapadu vršilo bliskovito, in z železnicami se pomika središče gospodarskega dejstva vzhajajo ne-
prestano proti zapadu, tako da je danes dospelo nekako že blizu Chicagoa.

V novejši in najnovejši dobi se je pridružilo prometnim sredstvom, kakršne so v prvi vrsti železnice, še več vrst takih prometnih sredstev. Avtomobilski promet je zavzel naravnost grozast obseg. Celo železnice same so se vrgle na prosep svojega prometa na avtomobilno polje. Prav čudovita prika-
zen je, da pri novih prometnih sredstvih navidezno železniški promet niti najmanjše ni trpel, narobe, še pomnožil se je. Raz-
vidno je pač, da bodo železnice še naprej, morda celo za vedno, ostale najpomembnejše sredstvo medsebojnega prometa, osebne in tovorne.

Tudi žrakovništvo je precej stopilo v ospredje za izredno hiter promet. Vse pa kaže, da utegne razvitek postati zo-
pet le nov prosep železniškega prometa, ker se že ponavlja poizkus, da se tudi žrakovništvo postavi v službo učinkovitej-
šega železniškega prometa.

Vse kaže, da ostanejo železnice, kakor dozdaj, še naprej najvažnejše sredstvo medsebojnega prometa.

Umevno je, da imajo železnice svoje posebne probleme. Javnost je na razviku železnic in vsega železniškega sistema zelo zainteresirana. Amerikanske železnice so v zasebnih ro-
kah. Vlada je pri njih le toliko zainteresirana, da jih smatra kot "javne naprave — public utilities", in nekako vpliva na njih upravo, kolikor se ji zdi, da je v smislu javnega dobrobita. So politične stranke, ki imajo v svojem programu podpr-
avljenje vseh prometnih sredstev, v prvi vrsti toraj železnic, ali vsaj socializiranje teh sredstev. Od uresničenja tega svojega programa mnogo upajo za občni, javni prosep. So pa zopet stranke, ki so takemu stremeljenju nasprotni. Ali pri tem vedno vplivajo, kakor se pogostoma zatrjuje, le osebni in se-
bični interesi, je težko dognati. Vsaj dozdaj pri nas do pod-
žavljenja še ni prišlo, in ne bo tako kmalu prišlo, še manj še do kakega socializiranja, in če bi bilo še tako koristno za širšo javnost. V evropskih deželah podpravljenje ni prineslo te-
ga, kar se je vobče od podpravljenja pričakovalo, da je rezul-
tat zelo dvomljiv, o kakem socializiranju pa menda niti pri novih razmerah v Rusiji ne more biti govora, in bi se tudi tam moralo šele pokazati, kakšen bi bil končni uspeh.

Ne oziroma se na socialno stran teh javnih naprav, kakršne so železnice, se je pri nas pojavila potreba neke boljše konsolidacije. Imamo kakih 1400 do 1500 železniških kom-
panij. Že do leta 1916 se je vršila skozi dobo kakih 40 let neka zasebna konsolidacija. Vsaj glede obsega na prometu je Pennsylvania R. R. največji sistem v Ameriki, ki se je po-
lagoma konsolidiral iz kakih 600 različnih kompanij. Zdaj obsega kakih 70 kompanij, a samole deset kompanij je izmed

prometnih, druge linije so le v najemu. Prav enako je pri New York Central R. R., pri Baltimore & Ohio in pri Van Sweringen sistemu.

Leta 1920 se je izdal prometni zakon, ki je poveril pose-
bno komisijo (Interstate Commerce Commission), ki naj bi vz-
ela v pretres zaželjeno konsolidacijo železnic in izdelala v to
svrhu poseben program. Profesor W. Z. Ripley od Harvarda
je izdelal tak program, ki naj bi obsegal 21 sistemov, od kate-
rih bi največji obsegal 22,890 milj, najmanjši pa 764 milj. Ves
načrt je izdelan za 220,000 milj, in je izven načrta še do 39
tisoč milj železniških prog.

Komisija pa je prišla do zaključka, da je tak načrt prakti-
čno neizvedljiv in je zaprosila kongres, da komisijo razpusti.
Predložil se bo kongresu nov načrt (Parker Bill), ki stoji
na podlagi prostovoljne konsolidacije.

UMOR V CLEVELANDSKI NASELBINI.

Cleveland, O.

V petek zvečer se je v osrčju slovenske naselbine v Cleve-
landu odigrala krvava tragedi-
ja, povod za katero je dala
domnevana tatvina žepne ure,
o kateri pa se je potem dognalo,
da sploh ni bila ukradena.

Žrtev tragedije je postal
42letni August Fink iz 1191 E.
61st St., ki je bil v prepiru
vsled pogrešane ure smrtno za-
klan v ozadju svoje hiše od ne-
kega sosed, ki je mislil, da
je bila ukradena njegova ura.
Ime sosed, policija še ni dala
v javnost.

Kot poroča policija, je Fin-
kov sosed, ko se je pripravljaj,
da gre spat, posegel v žep ter
pronašel, da ure ni v žepu. —
Spomnil se je, da je bil preje
tekem večera v hiši Finkov
sin. Vzel je velik kuhinjski nož
ter šel, da najde Finka.

Pri Finkovih so šli že spat,
toda sosed je toliko časa razbi-
jal po vratih, da je Fink vstal
ter stopil iz hiše, da vidi, kdo
je. — Sledil je prepričan, da
je sosed, ki je sosed zadal Finku
globoko rano baš nad srcem.
Nato je sosed zbežal, toda pri
tem se je spodtaknil ter padel
na nož, pri čemur se je lahko
ranil.

Pinkova žena je čula prepri-
ter je poklicala policijo. Ko je
policija prihitela, je našla Fin-
ka mrtvega. Sosea je našla
doma ter ga aretirala. Ko je
aretiranez policiji povedal, da
je Finka zaklal v prepiru radi
ure, je poročnik Kurt Gloeckner
posegel z roko pod vzglavje a-
retiranca ter našel tamkaj uro.
Vsed katere je bil Fink zaklan.
Sosed je očividno uro sam dal
pod vzglavje, potem pa je po-
zabil. Raztresenost in nesrečna
pomota je tako povzročila tra-
gedijo, vsled katere se Fink na-
haja na mrtvaškem odru, nje-
gov sosed pa v ječi. "E."

KAJ JE NOVEGA V NEW-BURGU.

Cleveland-Newburg, O.

Na svetu je že tako. Ljudje
mrjejo in drugi se rodijo. Ni še
dolgo tega, ko smo pokopali
rojaka v najlepši, še mladeni-
ški dobi, John Papeža, starega
komaj 27 let. Mislil si je usta-
noviti svoje ognjišče in svoj

dom ter kot sam svoj gospodar
hoditi po hiši poleg skrbne in
ljubeznive žene. Toda on, ki
je gospodar našega življenja,
je obrnil drugače. Nekoč se je
močno prehladil. Posledica je
bila prerani grob. Za njim ža-
lujejo neotlažljivi starši, en
brat in tri sestre.

Dne 21. avgusta pa zopet za-
pajo zvonovi svojo žalostno pe-
sem in naznanijo, da Potisko-
vega očeta ni več med živimi.
Ranjki Andrej Potisek je bil
doma iz fare Primskovo pri Li-
tiji. Dočakal je lepo starost 76
let. Bil je član društva sv. Lov-
renca št. 63 KSKJ. Prišel je v
Ameriko pred 30 leti ter svest
si dolžnosti, da je društvo po-
trebno, je prvo pristopil k dru-
stvu sv. Vida št. 25 KSKJ. Da
je bil eden izmed starejših
članov, znači cert. št. 1441. Bil
je mož katoličan in je vedno
zavrnil z ostro besedo vsakega,
kdor bi se bil predznil poleg
njega napadati katoliško pre-
pričanje. Le to je mož, kdor tu-
di javno izkaže svoje katoliško
prepričanje. Bil je miroljuben
in povsod vnet za napredek
bodiš pri cerkvi ali pri dru-
stvu. Tudi tukaj se je izpolnil
izrek, kakršno življenje, taka
smrt. Zapušča žalujočo vdovo
in eno hčer.

Odšel si od nas. Spomin na
tebe pa ostane vedno med na-
mi. Naj ti bo lahka ameriška
zemlja! Naj ti sveti večna
luč in na svidenje nad zvezda-
mi. Preostali iskreno sožalje!

Poleg žalosti se nam pa ob-
eta 2. sept. nekaj veselih uric.
Družba Slov. Narodni Dom pri-
redi v nedeljo, dne 2. sept., ve-
selico na cerkvenih prostorih v
Maple Heights. Da bo pa bolj
lušno, bo direktorji skrbel, da
pridejo na program povsem no-
ve stvari, katerih dosedaj še
videli nismo. Med novostmi bo
tudi, kako bodo dekleta jedle
"cake" z zavezanimi očmi. V
"caku" bo srebrni dolar. Za
mlade bo skrbel po vsem svetu
znan Hojer. Ker je to zaključ-
ni piknik v tej sezoni, se prič-
kuje občinstvo iz vzhoda in za-
hoda obširnega Clevelanda.

Z delom menda je pa tako,
kakor je po vseh državah Stri-
ca Sama. Kdor ima delo, mora
trdo delati, kdor ga nima, ga
težko dobi.

Pozdrav vsem rojakom ši-
rom naše ljudovlade.

J. Resnik.

DOPIS S POTA V DOMOVINO IN NAZAJ.

Terrace, Pa.

Tudi jaz sem se namenila
napisati v priljubljeni list A.S.
nekaj besed od mojega izleta
v staro domovino. Upam, da ta
moj dopis ne bo romal v koš.
Saj je to prvi dopis iz moje ro-
ke v mojem življenju.

Kakor ptica si želi v svoje
staro gnezdo, tako sem si tudi
jaz želela videti svojo rojstno
domovino, za kar se mi je tudi
želela spoprijeti po 30letnem bi-
vanju v tej novi domovini, da
sem zopet videla kraj, kjer mi
je tekla zibelka tam v prijazni
Belokrajini.

Ko sem dospela domov, sem
si predstavljala vse drugače.
Mislila sem, da bom kot tujka,
da me ne bo nihče več poznal.
Pa ni bilo res tako. Narod v
prijazni Belokrajini je še ved-
no prijazen. Kamor sem šla,
vseposod sem bila prijazno
sprejeta, tako da sem po dveh
mesecih tamkajšnega mojega
bivanja v Belokrajini mislila,
da od tam kar nič več ne bi šla.
Ljudje so se mi priljubili, samo
edina žalost tare tamošnje lju-
di, namreč huda suša, ki je le-
tos skoro vse uničila. Ljudje se
mučijo, potem pa, ko je treba,
da bi kaj dobili s polja, jim ali
uniči toča, če ta ne, pa suša. —
Vsakega, ki sem srečala, je
jamral, kaj bomo pozimi in
spomladi jedli. Živino bodo
moral prodajati, ker sena ne
bodo imeli na polju, vse se je
spalilo od hude suše. Zemlja
je hudo razpokana, da je kar
žalostno za pogledat. Res hudo
za ljudi, ki so navezani na to
zemljo, a ta jim letos ne bo da-
la, kar potrebujejo. Pomilova-
nja so vredni, posebno pa po-
moči.

Naj še omenim trdko Za-
krajšek in Češarek, ki so za
nas vse tako izborni preskrbe-
li, da nismo imeli nobene sit-
nosti pri odhodu v staro domo-
vino, kakor tudi nazaj ne. Ta-
koj, ko smo izstopili iz parnika
Paris, je v New Yorku nas že
čakal njihov zastopnik, nam
preskrbel vse, da smo lepo od-
potovali naprej in spemil nas
na kolodvor. Za vse se jim
prav lepo zahvalim.

Na povratku proti Pittsburgu
sem se namenila, da izstopim
na postaji Harrisburg, da tam
še obiščem stare znanca in
rojake v Steeltonu. Že je bila
poznava ura v noč, ko pridem
v Steelton. Tam se najprej ogla-
sim pri g. Mavrinu, nakar sem
tudi tam prenočila. Drugo ju-
tro pa sem se odpravila še na-
dalje svoje rojake obiskat. —
Najprej sem obiskala gospo
Barle. Tam smo imeli bogat o-
bed, ki se je zelo prilegel. Na-
to pa smo se prepeljali po me-
stu Harrisburgu in okolici v
krasnem Chrysler avtoju, ki ga
je vozil g. Barle skoro do več-
ra. Potem smo še obiskali go-
spo Margaret Zvonarič, kjer
smo bili prav gostoljubno spre-
jeti in postreženi. Sin od gospe
Zvonarič pa je nas zopet vozil

okrog z avtojem. Obiskali smo
nadalje gospo Rozman, potem
moje sestre hčer Marija Zu-
nič, potem gospo Kambič in po-
vsod smo bili najlepše in gosto-
ljubno sprejeti. Hvala vsem za
prijaznost in gostoljubnost! —
Kličem: Živeli steeltonski Slo-
vence!

Zdaj bi pa tudi rada videla,
da bi se kaj oglasil naš sopot-
nik Mr. Fajfar iz Chicago!

Barbara Bajuk.

NE DA SE KRMITI — RAJE SE LOČI.

V Debrečinu imajo svojevr-
sten proces, za katerega izid
se zanima vse mesto. Neki dr-
žavni uradnik toži za ločitev
zakona, ker je žena pristašinja
surove hrane (ki jo je na Ogr-
skem propagiral pokojni na-
ravni zdravnik Bela Biscerdy) in
ga že sedem let krmi s su-
rovo repo, bučami in čebulo.
Vsa prizadevanja, da bi na-
gnil ženo do človeške prehra-
ne ali vsaj od tega, da bi vsaj
njemu in otroku dajala kuha-
no, mesno hrano, so bila za-
man. Sedaj ne ve druge rešitve
pred počasno smrtjo za lako-
to, kakor da se od žene loči. —
Tako sestradi mož. Javnost
je zelo radovedna, kakšno sa-
lomonsko razsodbo bo izreklo
sodišče.

ŽRTVE DŽUNGLE.

Simla, Indija. — Tiger je
najbolj krvoločna žival v divji
džungli. Glasom poročila, je
pod krepilji tigrov v Indiji
izdihnilo svoje duše 1033 oseb
tekem enega leta. Drugo naj-
bolj nevarno živo bitje pra-
gozda je strupena kača; leta
1927 je umrlo za posledicami
kajih pikov v Indiji 1900 o-
seb. Volkovi so raztrgali 465
domačinov. Lovci na divje zve-
ri so lanko leto napravili ne-
škodljivih 1386 tigrov, katere
so ustrelili in se polastili dra-
gocenih kožuhov, dalje 4290
leopardov, 2739 medvedov in
2430 volkov. Ubili so tudi 57,
116 strupenih kač.

NESREČA NA MORJU.

Dungeness, Anglija. — Fran-
coski parnik Daphne se je da-
nes na hitro potopil vsled kol-
izije z nemškim parnikom
Passat. Posadka se je h sreči
rešila.

— Chicago, Ill. — V soboto
je dospelo v to mesto 16. ja-
ponskih dijakov, ki potujejo
okrog sveta in proučujejo raz-
ne svetovne razmere. Koliko
časa se bodo mudili v mestu
poročilo ne pove.

Dozvojen ples. — Pred obla-
sto je bil pozvan neki hišni
posestnik, ki je bil ovaden za-
radi godbe in plesa.

"Vso noč ste plesali, pa ni-
ste imeli dovoljenja," ga je pri-
jemal uradnik. "Zdaj boste
kaznovani."

"Kaj vso noč!" je poudaril
možakar. "Že dvajset let ple-
šem tako, kakor moja žena go-
de, pa me še niste kaznovali."

Naročajte najstarejši slo-
venski list v Ameriki "Ameri-
kanski Slovenec!"

Ker ni kak Etbin — sem pa
hud... — G. Molek, ali kakor
ga za njegovim hrbtno imenu-
jejo nekateri Lawndalčanje,
gospod Slamorezec, se jezi iz
norčuje iz onih, ki soglašajo z
Dr. Korošcem. Da bi seveda
svoje norčije malo podkrepil,
navaja izjave g. Predavca iz
Zagreba. O zadnjem samo to-
le: G. Predavec je svoje izjave
popravljal in deloma preklical s
tem, da so mu časniki izjavili
popravljeni, pomen njegove izjave.
V takih razburjenih časih, ka-
kor so v Zagrebu, pride vsaka
najmanjša bilka prav, to bi
moral vedeti tudi g. Molek in
to tudi dobro ve. Ampak on
sam lovi bilke proti Dr. Koroš-
cu; žalostno zanj je le to, da
jo je vjel v "Novostih" kar ce-
le tri tedne za tem, ko je g.
Predavec svoje izjave popravil.
Tako se je vjela tudi cleveland-
ska "Enakopravnost", ki je ce-
lo v svojem uvodniku prinesla
to vest. Seveda, stvar bi bila
druga, če bi bil n. pr. jugoslo-
vanski premier kak Etbinček,
ali pa zadržal Anton, potem,
če bi tudi Jugoslavijo hudič
vzel, lawndalski g. Slamorezec
in z njim drugi redci redahterji
bi ploskali, da bi se zemlja tre-
sla! Treba je poznati mentali-
teto takih gospodkov.

Zlati molk. — Znani angle-
ski kirurg Owerhays je bil ze-
lo moleč in je računal bolni-
kom tem dražje, čim več so
klepetali. "Beseda je srebro,
molk pa zlato," je vedno rekel.
Nekoč zvečer so k njemu pri-
peljali kuharico iz hotela s po-
kvečenimi rokami. — Prišče-
njeno? — je vprašal zdravnik.
— Ožgano, — je odgovorila
ženska. Kirurg je izvršil opera-
cijo, izluščiti je moral več noht-
ov in zapisal zdravilo. — Ob-
kladki, — je rekel in pomolil
bolnični recept. — Zbogom, —
je odgovorila ta. — Čez dva
dni je prišla kuharica zopet.
Roka jo je hudo bolela. — Ob-
kladki, — je zarohnel
Owerhays. — Zbogom, — se
je poslovila bolnica. Teden dni
pozneje je prišla že bolj zdra-
va. Pokazala je roke in rekla:
— Hvala, koliko? — Nič! —
je zaklical vzradošen kirurg.
— Vi ste pravi biser med žen-
skami! — Vi pa ste pravi ču-
dak med zdravniki. Zbogom!
— se mu je nasmehnila ženska.

Davčni izterjevalec. — Kaka-
šna je razlika med malim de-
tetom in davčnim izterjeval-
cem?

Prav nobene, kajti davčni iz-
terjevalec hoče ravno tako vse
imeti kot otrok.

Obešenjaški humor. — Ob-
sojenec (ženi in otrokom):
"Kaj stočete in plakate, kakor
da me danes zadnjikrat gleda-
te. Pridite jutri k obešenju, pa
me boste mogli še enkrat vi-
deli."

* PODLISTEK *

ŽIV POKOPAN.

Po angleškem izvirniku Arnolda Bennet,
napisal Paulus.

(Dalje.)

Vse ga je hvalilo. Časnikarji so sami se-
be prekašali. Prave orgije so počenjali z
njegovim imenom. V svoji skromnosti se je
skušal prepričati, da je stvar menda neko-
liko pretirana, pa v svoji strogi stvarnosti
se je vprašal: "Končno — kaj pa morejo
reči zoper mene?" Neomejena hvala je
dolgočasna, da, sumljiva, si je pravil. To-
da videti je bilo, da uredniki res tudi tako
mislijo, kakor so zapisali. Njihova hvala
je donela odkritosrčno.

Nikdar v življenju ni ni bil tako zado-
vo-
ljen z vesoljnim svetom in s samim seboj.

Skorajda je bil potolažen nad izgubo, ki
mu jo je zadajala smrt malopridnega Hin-
koja.

Znan slovstvenik — poznal ga je — mu
je napisal obširen članek o njegovih delih.
Po vrsti jih je ocenil in posebej hvalil bistro
opazovanje življenja, ki je lastno piscu, iro-
nijo, ki je z njo bičal izrodke družbe in
pregrehe posameznikov, ter prišel do za-
ključka, da je Aleš Blaž "neoporočeno naj-
večji pisatelj, kar jih je kedaj rodila do-
movina, da, eden največjih v svetovnem
slovstvu. In zato je," tako je pisal, "tem-
bolj čudno in neverjetno, da kraljevska
akademija prosvete ni storila svoje dol-
žnosti! Da ni kupila njegovih del, da ga ni
imenovala za častnega člana, to je škand-
dal, to je neodpušten naroden greh! Kaj
neki počenjajo ti okosteli starci, ki so do-
mišljujejo, da so sodniki črez vesoljno na-
rodno prosveto?" se je hudoval. "Seveda,
kdor ne zahaja med nje, tega ne poznajo,
kdor se ne strinja z njihovimi zastarelimi,
preživljenimi nazori, ta zanje ni umetnik, ni

kulturni delavec. Čas je že," je vzklilnil
pisec članka ob koncu, "čas je že, da se na
korist kulturi in domovini taki ljudje u-
maknejo v zaprašeni kot, kamor spadajo,
in dajo mesta mlajšim močem zdravih mo-
dernih načel in širokega obzorja!"

Aleš je čutil grenko zadoščanje ob teh
besedah. Pa vzbudile so mu spomin na raz-
očaranja, ki je je doživel, na siromašno
življenje, na kruhoborstvo, kateremu so
moral služiti njegovi ideali, na zrušene in
zakopane velike cilje, ki jih ni mogel ude-
stvi, — na vse kar je domovina zagrešila
nad njim in pikro se je nasmejal.

"Seveda, sedaj, ko sem umrl, sedaj pri-
hajajo! Prej pa ni bilo nikogar, ki bi se
bil spomnil človeka Aleša Blaža!"

Neki članekar je obžaloval, da skoraj nič
ni znanega iz življenja velikega pokojnika.
"Njegova dela poznamo, med nami živijo,
— ustvaritelj sam pa nam je popolnoma
nepoznan. Nikoli ni prišel med nas. V na-
šem mestu stoji njegova rojstna hiša, raz-
drta in zanemarjena je, in le toliko jo je

rabil, da je prišel umreti vanjo. — Zdi se,
da je bil samotar v življenju, posebej, ču-
dak —. Taki so zares vsi veliki duhovi."

Aleš Blaž je planil po koncu in vrgel list
od sebe.

"Kaj —? Čudak —? Ha, ha, ha —! Kaj
vse si bote še izmislili, vi lažnjivi časnikar-
ji! Vsi pojte —! Jaz — čudak?!"

Sunil je z nogo časopis. "Seveda —! Sa-
motar sem bil, posebej, čudak —! Ha, ha,
ha! Ker niste imeli zmisla za moje potre-
be in za moje ideale, dokler sem bil še živ,
— ker ste mi zagrenili življenje med vami,
sem šel proč od vas. Zato pa sem sedaj sa-
motar, čudak —! Ti bi se bil obesil, obesil
bi se bil, pa ne samo samotar postal in ču-
dak, če bi bil toliko grenkobe in razočara-
nja in stritih idealov doživel, kakor sem jih
jaz —!"

Razburil se je in jezno je stopal po sobi.
Čisto nič več ni bil plahi, boječ Aleš
Blaž, — to je bil drzni, neustrašni, uža-
ljeni Aleš Blaž, pripravljen na boj do
skrajnosti.

Ni mu bilo več za časopise, ne bil bi jih
več vzel v roke, da mu ni obviselo oko na
debelo tiskanih besedah: "Spomenik nepo-
zabnemu pisatelju!"

Potegnil je časopis iz kupa in bral.
Nekdo se je razvnelal v članku, da mo-
ra veliki mož dobiti dostojen spomenik. Na
najživahnejšem trgu mu ga morajo posta-
viti. To da je narodna dolžnost. Sramoval
bi se naj narod pred tujci, če ne bi s pri-
mernim spomenikom počastil spomina mo-
žu, ki ga slavi ves svet. Kraljevska akade-
mija sama, je vedel povedati, je že spro-
žila misel. Natečaj za umetnike bo kmalu
razpisan itd.

V zaničljiv smeh je prasnul Aleš.
"Takile so —! Da bi mi kruha dali v
življenju, zato tistikrat niso imeli denar-
ja —. Sedaj, ko sem umrl, se me spominja
tista čedna 'akademija'. Seveda —! Za
spomenik bo pa imela denarja! Kamen
mesto kruha —! Brrr —!"

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV ZA BODOČA ŠTIRI LETA:

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Shutte, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington Str., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, Attorney at Law, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st Str., Cleveland, O.
2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahlen Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavna tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPIJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

ZAHVALA.

Denver, Colo.

Piknik, ki sta ga pripravila dr. št. 1 in dr. št. 7 ZSZ, se je prav povoljno obnesel vključno s sprejemom, spremembo, ki smo jo morali narediti vsled važnih vzrokov. Ker je bil to prvi letni piknik skupnih društev ZSZ v Denverju, smo se imeli priliko nekoliko naučiti za bodoča leta, kajti vsaka izkušnja nas nekaj nauči. Da je omenjeni piknik bil uspešen, se moram zahvaliti ostalemu odboru, ki je bil imenovan, da je istega priredil v imenu omenjenih društev, namreč bratu Permetu in Mauserju ter sestram Zalar, Grum, Perme in Jeršin.

Omenjeni odbor se zahvaljuje bratom Geo. Pavlakovichu, John Maroltu, Leo Korschicu in Anton Lunkatu, kakor tudi sestram Mrs. Agnes Krasovich, Mrs. Javornik, Mrs. Lesar, Mrs. Kvas, Mrs. Lunka, Mrs. Cesar in Mrs. Težak, ki so tako pridno delali na pikniku. Nadalje se zahvaljujemo bratu Zalarju, ki je brezplačno igral s svojo lepo harmoniko, kakor tudi bratom Michaelu Horvatu, Joseph Sniderju in John Yelenichu, ki so brezplačno dovažali različne stvari skupaj. Nikakor pa ne smemo pozabiti brata Marko Videčiča, ki je tudi brezplačno nam dala dobi in potem tako mojestersko na razgljilji spekel jagenjca za nas. Lepa hvala bratu Frank Danotrovichu, ki je za nas jagenjca preskrbel. Prav lepa hvala družini Thomas iz Pueblo, kakor tudi družinam, ki so se pripeljale iz Fredericka, da so nas posetili na omenjenem pikniku. Lepa hvala tudi vsem iz Denverja in okolice, ki so nas na ta dan obiskali. Odbor se zahvaljuje sploh celemu občinstvu, ki so nam na ta dan na en ali drug način kaj pripomogli k lepemu uspehu. Zagotovimo vas, da vam stojimo na uslugo, kadar boste Vi nas potrebovali.

Z bratskim pozdravom ostajam vam udani
A. Jeršin, član odb. za piknik.

Opomba:—Tekoča kampaanja za nove člane in članice se je prav lepo začela, kajti prišlo je na gl. urad že več prošenj za novopristopile, kot se jih je pričakovalo, kakor n. pr. brat Joseph Skrabec je poslal kar 24 prošenj za mladinski oddelček in dve za odrasli oddelček. Zares dober začetek, če primerjamo število novih članov k mali slovenski naselbini kot je Canon City. Sestra Sedmick, tajnica društva št. 29, mi je pa tudi poslala že 10 prošenj za ml. odd. in 9 za odrasli odd. Brat Ruper, tajnik dr. št. 16, mi tudi obljublja, da njih društvo ne

bo izostalo ter trdi, da eno izmed treh razpisanih nagrad se spodobijo, da bo dobilo njih društvo (kar tudi mislim, da bo). Ne smemo pa prezreti naše Denverčane, da bi se pri nas ne ustavila kaka nagrada, kajti tudi mi v Denverju smo se zavzeli, da bomo dobili, če bo kolikaj mogoče, prvo nagrado. Tudi od drugod sem dobil povoljna poročila, toda mislim, da če bomo hoteli prekositi naše "Katarince", bomo imeli precej dela na rokah, pa vsekane se jih ne smemo ustrašiti, kajti stari pregovor pravi, da se ne smemo podati, dokler nismo poraženi.

Torej naprej! Agitirajmo za večjo in močnejšo ZSZ!

IZ URADA DRUŠTVA "NAPREDNI SLOVENC" ŠT. 25 Z.S.Z.

W. Frankfort, Ill.

Članom društva "Napredni Slovenci" št. 25 se naznanja, da se bo prihodnja redna seja vršila drugo nedeljo v septembru ob 8. uri dopoldne, ker tretja nedelja, ali 16. sept., bomo imeli veselico v korist društvene blaginje.

Na prihodnji seji se bo izvolil odbor za veselico in se bo še več drugih reči razpravljalo v korist društva in veselice. A zato se vabi vse člane, da se prihodnje seje udeležijo.

S sobratiskim pozdravom
John Kukman, tajnik.

IZ URADA DRUŠTVA "JUGOSLOV. DELAVEC" ŠT. 36 Z.S.Z.

So. Chicago, Ill.

Na minuli mesečni seji je članstvo zaključilo, da se člane, kateri premalo ali sploh nikdar ne pridejo k mesečnim sejam opozori, da se udeležijo prihodnje redne mesečne seje dne 13. septembra, na kateri imamo razpravljati o nameravani veselici in drugih važnih zadevah v korist društva in Zveze.

Obenem se opozarja članstvo, da bolj redno plačuje mesečne asesmente, kajti tajnik ne more plačevati za toliko število članov njih asesmenta in to kar vsak mesec neprenehoma. Društvena blagajna pa tudi nima premoženja, kot imajo blagajne pri nekaterih drugih društvih.

Naša blagajna bi morala imeti najmanj \$30.00 denarja, ako bi hoteli plačevati za 8 do 10 članov asesment vsak mesec, kar znaša približno toliko za deset članov.

Zraven pa imamo tudi v tem slučaju že eno izkušnjo, dasi je naše društvo še mlado. Za enega člana je bil plačan asesment iz dr. blagajne, in ko je bilo treba denar povrniti, se je dotični član pustil suspendirati,

ne da bi povrnil denar društveni blagajni.

Članstvo, prosim, naj to upošteva, kajti čas ni daleč, ko bomo primorani ravnati se po pravilih ZSZ. in potem naj se nobeden takih članov ne jezi na tajnika, da ga je on suspendiral, ker v takem slučaju kot sem ga že preje omenil, se vsak sam suspendira.

Pripomniti je treba, da bo tajnik ravno tako suspendiran, ako ne bo plačal mesečnega asesmenta za sebe.

Se enkrat prosim članstvo, da se bolj trdno oprime dela v društvenih zadevah in postane bolj točno v plačevanju mesečnih asesmentov.

A. Mutz, tajnik.

IZ URADA DR. KR. SV. ROŽNEGA VENCA ŠT. 7 Z.S.Z. Denver, Colo.

Naznanja se, da bo prihodnja društvena seja 5. septembra 1928. Na zadnji seji se je sklenilo, da se ne bo seja vršila 2. sept., kakor po navadi, ampak v sredo zvečer ob 7. uri, 5. septembra. Zatoraj je vsaka članica naprosena, da se gotovo udeleži te seje, ker bo več stvari za razmotrivanje v korist društva in dobrobiti članstva. Čim več nas bo, tem lažje nam bo kaj dobrega in koristnega ukreniti za članstvo, društvo in Zvezo.

In ker se je na glavni seji podaljšala kampaanja za pridobivanje novih članov, in sicer je pristopnina prosta, naj se vsaka članica potruži in dobi še kaj novih članic.

Na svidenje 5. sept. ob 7. uri zvečer v Domu Slov. Društev! S sesterskim pozdravom,
Mary Grum, tajnica.

Mali dobrotnik.—Učiteljica: "Dolžnost vsakega pridnega otroka je, da v teku enega tedna osreči vsaj enega človeka. Tega se vendar držite, otroci, kaj ne?"

Franeek: "Jaz osrečim vsak teden enkrat svojo teto, kadar jo obiščem. Ko grem proč, tedaj je vsa srečna."

Tolažba.—Bolnik: "Gospod doktor, to pa bo sedaj prav velik račun."

Zdravnik: "Nikar si ne delajte skrbi! Račun bodo tako plačali vaši zalujoči ostali..."

Moderni svet.—Ana: "Ne bo zakonski stan oviral tvojo karijero, Milica?"

Milica: "Ne za dolgo časa."

Po poroki.—Žena možu: "Kot ženini si večkrat klečal pred menoj na kolениh! A zdaj pa, ko imaš mojo doto, greš svoja pota!"—Mož: "Seveda, to se razume! S Tvojo doto sem se pač zopet na noge postavil!"

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

JOS. SNIDER
v zvezi z
Hartford Undertaking Co.
1455-57 Glenarm St., Denver, Colo.
Keystone 2779 South 3296
se priporoča rojakom za naklonjenost. Vodi pogrebe po najnižjih cenah in v najlepšem redu.

ALI SE ZANIMATE ZA HARMONIKE? MOGOČE SE VAŠI OTROCI?
Jaz imam najpopolnejšo harmoniko na svetu, katere se je lahko naučiti in igrati. Glas te harmonike je v resnici krasen.
Imam v zalogi tudi italijanske harmonike, piano in chromatične, vendar pa ne dam nasveta nobenemu mlademu igralcu, da bi naročil to zastarelo in neizpolnjeno harmoniko.
Čas je prišel, ko narodi razumejo godbo in petje; jaz pa imam harmoniko, ki to delo lahko izvrši.
Razlika med obema harmonikama je v prvi vrsti ta, da italijanska harmonika nima niti ene cele oktave na basih, dočim ima moja tri oktave.
Pišite za pojasnila!
PETER AHACICH,
2250 So. Hamlin Ave., Chicago, Ill. (Hawthorne Sta.)
Tovarna na: 3137 W. 51st St., Chicago, Ill.

AKO STE SE PRESELILI
ali če ne dobivate Glasila na pravi naslov, to vedno takoj sporočite upravi "Amer. Slovenca" in zraven novega naslova vedno pošljite tudi stari naslov, ker s tem prihranite upravnistvu mnogo dela.
RABITE TA KUPON,
katerega izrežite in pošljite na upravo.
Sporočam vam svoj novi naslov, ki je:
Ime _____
Naslov in mesto _____
Moj stari naslov pa je bil:
Ime _____
Naslov in mesto _____
Sem član(ica) društva št. _____

Mrlič, ki se je po 13 letih oglašil iz Rusije.

BURNI DOŽIVLJAJI BIVŠEGA VOJAKA SLOVENCA V DALJNI RUSKI ZEMLJI.

Pri zmagovitem prodiranju Rusov na Madžarsko v letu 1915. je bilo ujetih mnogo Slovencev. Med njimi tudi 23letni posestnikov sin Avgust Peruzzi z Golega brda pri Medvodah. Malo pred zajetjem je še pisal domov, potem pa ni bilo o njem nobenega glasu več. Njegovi domači so se že polagoma spoprijaznili z mislijo, da je našel smrt v daljni ruski zemlji kakor toliko drugih v avstro-ogrskih ujetnikov, o čijih žalostnem koncu ali pa izginotju brez sledu je poročal zdaj pa zdaj Rdeči križ. Zato je bilo tem večje njihovo veselje, ko so pred kratkih prešli po dolgih 13. letih iz sovjetske Rusije pismo, ki se jim je zdelo kakor glas iz groba. Pismo je pisal oni Gusti, ki so ga že vsi smatrali za mrtvega.

Rusi so rastle iz tal...

Iz obširnega pisma, ki ga je pisal Avgust Peruzzi svojemu bratu Emilu Peruziju, čevljar-skemu mojstru v Zd. Šiški, posnemamo:

"Ljubi brate! Če bi mi bilo mogoče, bi vsem krepko stisnil desnico in vas goreče pritisnil na srce. Odkar sem prejel zadnje vaše pismo — bilo je to 17. marca l. 1915 — sem doživel premmogo stvari, o katerih naj vam na kratko poročam:

Dne 20. marca l. 1915. se je vnel v Karpatih krvav boj, ki je trajal več dni. Dne 22. marca ponoči sem stal na straži pred našimi strojnimi, ko se mi je nenadoma zazdelo, da se v temi nekaj plazi proti meni. Napel sem oči, da bi bolje videl, a prikazen je namah izgnil. Pred menoj so stale nizke smreke, s katerih je veter stresal sneg. Stisnil sem se za hrast, ki je stal ne daleč odtod, da bi bil na ta način zavarovan pred burjo. Tedaj sem zapazil, da se plazi proti meni več Rusov. Segel sem z desnico po repetirko, pustil jih, da so prikobacali v razdaljo 5 m in nato zakričal: "Halt, wer da?"

Ko so Rusi uvideli, da smo jih zapazili, so pometali puške v sneg in zbežali. S pomočjo tovarišev ki so prihiteli iz strelskih jarkov, smo več Rusov ujeli in zaplenili precej pušk. Zjutraj ob 6. so se vrgli Rusi z vso silo na naše vrste. Bombardirali so nas z artiljerijo ves dan, toda k sreči niso nikogar ubili. Pač pa je pričela goriti na levi strani od nas velika vas, ki je bila kmalu vsa v plamenih. Slišali smo še obupno kričanje, ki pa je naglo zamrlo. V tem trenotku so Rusi začeli napadati. Naj jih je še toliko padlo. — Rusi so rastle iz tal kakor gobe po dežju, ugrabili so nam vse strojnice, ujeli 1000 mož, pre-

mного pa jih pobili in ranili.

Kozaki so s palicami bili po nas.

Kozaki so nas razvrstili v oddelke in nas gnali čez karpatske gore in skozi Galicijo 13 dni. Če smo se trudni ustavliali, so s palicami bili po nas da so nas zopet spravili pokonci. Ko sem prišel v Ravarusko, sem obležal bolan na legarju v tamošnji bolnici, ki je ostala po več bojih brez strehe in napol porušena. Iz tega mesta, v katerem skoraj ni bilo hiše ki bi ostala nepoškodovana, so nas odpeljali najprvo v Kijev, nato pa v simbersko gubernijo, kjer sem ostal 3 tedne v bolnici. Ves čas sem bil poln uši, tako da ni bilo toliko cele kože na meni, da da bi jo pokrili s prstom. Bog ne daj, da bi poprej vedel, kako se mi bo nekoč godilo v ruskem ujetništvu — potegnili bi repetirko in bi se ustrelil naravnost v glavo!

V tem taborišču je bila smrt doma.

Iz simberske gubernije so nas odpeljali v Harkov, kjer je bilo taborišče avstro-ogrskih ujetnikov slovenske narodnosti. Nekega dne smo ugledali med nami srbskega generala Živkovića, ki nas je pozval, naj se vpišemo v srbsko dobrovoljsko armado in prisežemo zvestobo kralju Petru. Neki Bosanec — narednik je odvrnil: "Dva brata imam na fronti, ne morem!" Vse one, ki se niso hoteli vpisati med dobrovoljce, so odgnali v jekaterinslavsko gubernijo, kjer so nas zbrali v nekem taborišču okoli 25.000. Kmalu se je pojavila kolera, nato še tifus. V tem taborišču je bila smrt doma, kajti v kratkem je pomrlo nad 5.000 tovarišev.

Pobila sta me s puškinim kopitom.

Zaradi takih razmer ni čuda, da sem se, kakor drugi, tudi jaz vpisal slednjič med dobrovoljce. Zbralo se nas je v Harkovu okoli 4000 obupancev, tako da so bile vse barake prenapolnjene. Neke noči je zadonel klic: "Gori! Bežite!" V polspanju sem skočil s podstrešja na prosto, kjer je ustrelila name straža. K sreči mi je krogla le oprasnila kožo na čelu. Skočil sem v okop in hotel zbežati iz taborišča, ko sta me prehitela dva stražarja in me pobila na tla s puškinim kopitom. Bil sem tako hudo ranjen, da sem ležal dva meseca v bolnici in da sem hodil potem še nadaljna dva meseca po bergljah.

V IN IZ JUGOSLAVIJE
preko Cherbourga in Bremena
na največjem in najhitrejšem nemškem parniku
COLUMBUS
ali s kakim drugim prehodom omenjeno črto.
Samo 7 dni preko morja. Izvrstna kuhinja tretjega razreda, samo sobe.
TIKETI ZA SEM IN TJA PO ZNIZANI CENI
Za informacije vprašajte katerikoli lokalnega agenta ali 136 W. Randolph St., Chicago.
NORTH GERMAN LLOYD

AKO STE SE PRESELILI
ali če ne dobivate Glasila na pravi naslov, to vedno takoj sporočite upravi "Amer. Slovenca" in zraven novega naslova vedno pošljite tudi stari naslov, ker s tem prihranite upravnistvu mnogo dela.
RABITE TA KUPON,
katerega izrežite in pošljite na upravo.
Sporočam vam svoj novi naslov, ki je:
Ime _____
Naslov in mesto _____
Moj stari naslov pa je bil:
Ime _____
Naslov in mesto _____
Sem član(ica) društva št. _____

Ob smrtni postelji svoje prve žene.

Ko je nastala revolucija, so nas Rusi osvobodili, nakar so se nekateri vrnili po burnih doživljajih v domovino, drugi in z njimi jaz pa smo ostali kot zapozneli ptiči v Rusiji. Imel sem to smolo, da sem bil skoraj vedno bolan. Če bi mi l. 1919. ne stregla neka predobra ruska mladenka — bolehal sem na pljučnici — bi neizogibno moral umreti. Bruhal sem kri; in koliko se je potrudila, da me je ohranila pri življenju! Šla je iskat zdravnika peš 18 km daleč! Ko sem za silo ozdravel, sem jo poročil. Bila je zelo revna, komaj 100 rubljev je imela premoženja, jaz pa 200. Leta 1927. mi je nenadoma umrla. Tik pred smrtjo smo jo obkrožili na smrtni postelji: jaz, z letni sinček Aleksander, 7letni Ivanček in 3letna Lidočka. Dragi moji, ko bi vi vedeli, koliko sem tokrat jokal in besnel od obupa!

V sanatoriju nad Črnim morjem.

Toda čas celi hitro tudi najtežje rane: nedavno sem poročil Maruško Leontijevno, ki ljubi iskreno moje otroke, zlasti še Lidočko. Z Maruško imam zdaj 9 mesecev staro hčerko Famaro. Svojo družinico imam nad vse rad, posebno pa ženo Maruško. Ko grem z dela, me že pričakuje ob cesti in me vprašuje, kaj sem delal in kako mi je. Zdaj sem že 4 leta na "kvartirju", redim 2 kravi, 1 bika, 1 prašiča, 20 rac, 20 kokoši in do 100 piščancev. Imam svoje kovaško in ključavničarsko orodje ter popravljam razne gospodarske stroje. Nekaj časa sem bil zaposlen kot strojnik v velikem mlinu.

Bolezen mi ne da miru: l. junija t. l. sem odšel za 2 meseca v sanatorij v Krasno polje, kjer upam, da bom popolnoma ozdravel. Ugotovili so, da sem v 1. stadiju tuberkuloze. Sanatorij stoji visoko v gorah nad Črnim morjem. Pripeljal sem se s Kavkaških gora deloma z vlakom, deloma pa z avtomobilom. Kraj je zelo slikovit, mogočne skale se vzpenjajo nad kamenito cesto do 500 m visoko. Na levo in desno bobne slapovi, a nekajkrat vodi cesta skozi predore.

Rotim vas, bodite tako dobri...

V sanatoriju se zelo trudi z menoj dr. Gostiša, rodом iz Gorice, ki so ga prav tako ujele Rusi in je tu tudi promoviral. Njegovi starišči stanujejo v Ljubljani na Dunajski cesti. Kar mi povzroča velike skrbi, je to, da je zbolel tudi moj sta-

POZOR! ČITAJ!

Sedaj imam najboljša različna zdravila, katere prekosijo vse druga na svetu, če vam lasje odpadajo ali ste jih že izgubili in če je le še mah na glavi vam popolnoma zopet zrastejo. Toraj ne odlašati, da ne bo prepozno. Od Bruslin tinkture postanejo sivi lasje v osmih dneh popolnoma naradni kakor v mladosti, prahute, luskinke, srbečica na glavi ali drugod se odstrani v treh dneh. Wahčić Fluid ozdravi najstariji Reumatizem in trganje po kosteh v kratkem času. Najboljša zdravila zoper rane, opekline, kraste, turve, lišaje in drugo na koži, kurje oči, bradavice itd. Ta zdravila in še druga se dobijo samo pri meni. Vsakemu \$5.00, kateri bi brez uspeha rabil. Pišite po brezplačni cenik.
JACOB WAHCIC,
1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio.

AKO STE SE PRESELILI
ali če ne dobivate Glasila na pravi naslov, to vedno takoj sporočite upravi "Amer. Slovenca" in zraven novega naslova vedno pošljite tudi stari naslov, ker s tem prihranite upravnistvu mnogo dela.
RABITE TA KUPON,
katerega izrežite in pošljite na upravo.
Sporočam vam svoj novi naslov, ki je:
Ime _____
Naslov in mesto _____
Moj stari naslov pa je bil:
Ime _____
Naslov in mesto _____
Sem član(ica) društva št. _____

rejši sin, ki ima veliko rano na desni nogi; nikakor se mu noče zaceliti.

Po domu neprestano koprim, vsa moja duša je v Sloveniji. Rotim vas, bodite tako dobri ter se zgledite radi dokumentov na občini in na o-krajnem glavarstvu. Obrnite se tudi na Rdeči križ, da bom čimprej zadihal domači zrak in vas objel vse po vrsti, ki ste že davno naredili križ čez me-ne...

Do tu pretresljivo pismo, pisano napol slovenski, napol ruski. Razume se, da so Peruzzi zijeji takoj ukrenili vse potrebno, da dospe njihov Gusti v toli željeno domovino, ki je ni videl od l. 1914., ko je bil kot aktivni vojak odpoklican na bojišče. Iste usode kakor Peruzzi je deležnih še lepo številu slovenskih fantov in mož, ki so proglašeni za mrtve in od katerih nobeden več ne upa, da bi se mogel vrniti pod domači krov. Prostrana je ruska zemlja in le slučajno se je zahvaliti, če dospe pismo "mrličev" v prave roke...

Otrok se je ponesrečil.

Aladar Smodiš iz Otovec, star poldrugo leto, je padel v domači vodnjak. Čeravno je bil vodnjak samo meter globok in bilo vode v njem le par centimetrov, je vendar preje izdihnil, ko so mu prišli na pomoč. Proti nepredvidnim staršem se je uvedla preiskava.

Poneverba 722,000 Din v Sarajevu.

Sarajevsko deželno sodišče je zaključilo te dni preiskavo proti Dragotinu, bivšemu knjigovodju v oddelku za prehrano pri deželni vladi v Sarajevu. Ugotovljeno je, da je poneveril 722,000 dinarjev. Od vse te vsote niso našli pri njem nič. Ko bodo sodne počitnice zaključene, se bo vršila proti njemu sodna razprava.

Kmečki fant utonil v Dravi.

Dne 3. avgusta je utonil v Dravi kmečki fant iz Zabovca pri Ptujju Janžeković. Z drugimi delavci je bil zaposlen pri regulaciji Drave. Po naključju je zašel bolj na globoko in ni znal plavati. Ko se je začel potapljati, bi ga še bili rešili njegovi tovariši, pa je pripeljal baš v tem trenutku po Dravi splav. Potapljajoči fan je prišel pod splav in ga je odneslo.

Odhod parnikov

Tu navajamo parnike in njih odhod iz New Yorka ter njih evropsko pristanišče:

1. sept.	—	Paris	—	Havre
1. sept.	—	Hamburg	—	Hamburg
8. sept.	—	Ile de France	—	Havre
8. sept.	—	Columbus	—	Bremen
12. "	—	Aquitania	—	Cherbourg
15. "	—	Majestic	—	Cherbourg
19. "	—	Berengaria	—	Cherbourg
22. "	—	Paris	—	Havre
22. "	—	Deutschland	—	Hamburg
22. "	—	Saturnia	—	Trst
29. "	—	Ile de France	—	Havre
2. okt.	—	Pres. Wilson	—	Trst
6. "	—	Columbus	—	Bremen
6. "	—	Majestic	—	Cherbourg
6. "	—	Hamburg	—	Hamburg
10. "	—	Berengaria	—	Cherbourg
13. "	—	Paris	—	Havre

PRUDENTIAL BANK
(ZAKRAJŠEK & ČEŠARK)
485 West 42nd Street
New York City.

Žena z zaprtimi očmi

Pierre l'Ermite. - Poslovenil dr. Lovro Sušnik.

In to je bil okraj, v katerem naj bi po želji gospoda župnika služila. . . Ne in ne! . . . in ne!

Rozalina je začutila utrujenost in — glad — doslej zanjo neznan občutek. . . Ne le imeti tek, ampak biti dejansko lačen. . . Žu- titi v sebi brutalno oglašanje živali, ki hoče biti zopet nahanjena in ki se boji, da ne bo dobila ničesar! O vsem tem doslej ni imela pravega pojma.

Tedaj si je tudi prvič zastavila vprašanje: "Kam zdaj?"

Ali naj stoji v katero teh gostiln, med raz- uzdane dekline, fantaline in delavce? . . .

Oklevala je. O, ne zato, ker so bili to de- lavci. Kolikokrat je kot deklica v vasi z vese- ljem stopila k mizarju in gledala, kako frče dišeče oblance izpod strugalnika. . . ali pa h kovaču, da bi videla, kako kuje podkve za za konje. . . Toda, ali je bil to le hipen do- jem? . . . Ti ljudje tu niso bili podobni vrlim delavcem iz vasi; kar bala se je njih izzival- nih, hudobnih in upornih pogledov in kre- tenj.

Mimo je prišel branjevec s prekaženim mesom, potiskajoč pred seboj ročni voziček.

Rozalina je kupila pri njem malo gnjati in vzela iz svoje torbice kos kruha; sedla je on- di na klop in začela jesti ob misli, da kosi pr- vič v svojem življenju kar tako na uličnem pločniku.

Nedaleč je postajal mestni stražnik. Ta preprosta, a čedno oblečena mladenka je o- čividno vzbudila njegovo pozornost; motril jo je brez obzirnosti kot redar, ki vrši svojo službo in hoče vedeti, koga sreča v odseku ogradnice, ki je poverjen njegovemu nad- zorovanju.

Nato se je pojavil človek s črnimi, blešče- če uglasjenimi lasmi in v obleki "kaki" barve ter zibajoč se sedel poleg nje.

Klop je bila javna: prišlec se je posluževal svoje pravice.

Rozalina se ga je kar ustrašila, to pa tem bolj, ker jo je neznanec ogledoval od pete do glave z osvajačnim nasmehom, očitno z željo, začeti pogovor:

"Ali dobro tekne, gospodična. . .?"

"A kaj pa s pijačo. . .? Manjka vam cvi- čka. . ."

"Vem v ulici tu zraven za vinsko klet, kjer dobite že takšno kapljico, da je kaj!"

Tu je zaokrožil roko:

"Ali mi hočete dovoliti, gospodična, da vam jo ponudim za pokušnjo. . .?"

"O, zato še nimate nobene obveznosti!"

Nenadoma se Rozalini posveti. S sosedne ravne strehe so se že smejali zidarji, opazu- joč začetek sovražnosti.

Sunkovito se dvigne Rozalina. . . stopa. . . stopa. . . ne vedoč, kam gre, ker ne pozna Pariza. In se ne ustavi prej kot v Luksembur- škem vrtu; njene vznemirjene oči ugledajo zopet rodbine, otroke, ljudi, ki so njene vr- ste. . . klopi, kamor bo lahko sedla, kot misli, ne da bi jo — vsaj ob tej uri ne — kdo kar tako ogovoril.

Tu je zdaj pri Medicejskem vodnjaku. A komaj sedi eno minuto, že priteče stolarka ter zahteva od nje plačilo za stol.

Ubogih 23 fr. 75 c. l. . .

Cedalje bolj premišluje.

Bila je v očitni zadregi.

Treba ji je kaj za življenje. . . in sicer ta- koj. Zdaj ji ne preostaja več kot vsota, s ka- tero naj plača svoj zadnji dan v hotelu.

Potem pa jo končno čaka — neizogibna u- lica; a kaj pomeni ulica v Parizu za dekle njenih let, o tem se je vsaj površno pravkar sama prepričala.

Torej? . . . Torej? . . .

Rozalina dvigne oči proti nebu.

Na stoletnih drevesih žvrgole in frfotajo ptice. Zanje je življenje enostavno, lahko, takšno kot ga je Bog uredil.

Tukaj pa je stopila v izumetničenost in za- motanost mesta, kjer mora človek vedno i- meti denarnico v roki, če hoče sesti, jesti, le- či, si ustanoviti ognjišče, vzgajati otroke.

Mimo se sprehajajo mlade in lepe mami- ce, ljubki otročiči, dojljice s trakovi. . . Te ma- tere imajo denar.

Denar ni vse. Toda v izvestnih trenotkih življenja ga moraš imeti. Davi je imela na ponudbo pošten način, da pride do njega. Odbila ga je rezko, misleč, da se dobe zanj tu- di drugi prav tako poštenu načini za zaslu- žek. No, sedaj je pritisnjena ob zid. . . Nima ničesar. . . ne vidi ničesar.

In vse jo vodi zopet nazaj k tako nepriča- kovani ponudbi župnika pri sv. Francišku Sa- lejskem.

"Kako prav so imeli naši očtje v svojih starih pregovorih! . . . Studenec, ne bom je

pil, tvoje vode! . . ." je vzkliknila.

Zdaj pa je postajal ta studenec njena edi- na rešitev.

. . . Nič ne maraj, moja uboga Rozalina! . . . Ti si nekdaj motrila življenje s prilično dru- gačnimi očmi! . . . Toda ti nisi prva. . . in ne boš zadnja, ki doživlja taka presenečenja. . . Nič ne maraj! . . . Ne glej življenja v sanjah. . . Življenje je kruta stvarnost. Ne daj se vpliva- ti po lahkem diletantstvu tistih, ki bodo, se- deč v ozadju prijenega salona z nogami v razkošnih copatah in v zavesti svojega imetja na tekočem računu v Franciji ali v inozem- stvu, obsojali Rozalino de Cressy, ker je po- stala sobarica. . . Le-ti ne vedo, kaj pomenja, biti lačen. Ti pa si bila pravkar lačna. . . in boš zopet lačna, še nočoj. . .

Končno pa si ti kristjanka. . . Božji Sin je postal sam delavec. . . in prišel je na svet, da služi. . . Zakaj ne bi služila tudi ti? . . . Daj, Rozalina, vstani in pojdi! . . .

Tedaj Rozalina vstane in gre . . .

Proti pol sedmim zvečer stopa znova po stopnicah pri Sv. Francišku Saleškem, da pogleda na slepo srečo, ali je gospod župnik še tamkaj.

Če bi bil odšel? . . . Strašno! Prav v tistem hipu zapira župnik vrata svoje pisarne in se pripravlja k odhodu. Ka- kor hitro ugleda mladenko, razume. Usoda! "Ste kaj našli?"

"Ne, gospod župnik, ničesar, prav ničesar nisem našla! A hotela sem pokazati dobro voljo in sem šla pogledat okoliš, kjer stanuje- jo vaši prijatelji. . . Grozno! . . . Ostudno! . . . Prebila sem tamkaj samo dve uri, pa sem pri- sostvovala presunljivim stvarim, ki mi bodo ostale za zmeraj v spominu. . ."

Župnik je medtem zopet odprl vrata svoje- ga urada.

"Kar naprej, gospodična, bova udobneje govorila. Najprej vam moram povedati, da, čeprav so moji prijatelji kožarji in se njihova tovarna nahaja res sredi mestnega okra- ja Mouffetard, je njihova stanovanjska hiša v enem najlepših okrožij pariških, v Autellu, prav ob robu Bulonjskega gozda. To je va- zna podrobnost, samo vi mi niste pustili časa, da bi vam jo bil povedal! Kakšen odgovor mi prinašate? V Parizu se vedno mudi in obve- stiti vas moram najprej, da sem bil drugič klican k telefonu in sem govoril z gospo Hughe, ženo mojega prijatelja. Ona je ne- strpna. . . mesto ne bo ostalo dolgo nezase- deno. Globoko obžalujem, želel bi tako zelo, da bi mogel dobiti več časa. . ."

Rozalina de Cressy zapre na to oči kot člo- vek, ki skoči v vodo in noče videti, kaj ga čaka.

"Sprejemem, gospod župnik," reče počasi.

"Za sobarico pri mojih prijateljih?"

"Da, za sobarico."

Župnik ji proži roko:

"Razumem vaše obotavljanje, pa vam če- stitam k zmagi, ki ste jo pravkar izvojevali nad samo seboj. Sicer pa bo treba izvojevati še veliko drugih! Prva žrtev — težka. . . pre- težka. . . ampak prehodna — ki jo bom ta- koj zahteval od vas, je, da žrtvujete svoje ime. Rozaline pl. Cressy ne morejo in ne bodo mogli nikoli sprejeti za sobarico."

Mladenka se spusti v jok.

Duhovnik jo prepusti nekaj hipov njeni u- pravičeni bolesti.

"Izjokajte se. . . boste potem močnejši. . . Le plakajte! Toda — pravim vam zopet — tako so delali že vaši predniki pred revolu- cijo. . . Ko niso imeli več denarja — kar se jim je primerilo dokaj često — so vatknilli svoj grb v žep in odšli, da ga zopet pozlate z delom, celo z ročnim delom, toda pod drugim imenom. Na ta način so se naselili po Indiji in Kanadi. . ."

"Krstite me sami," zašepeče dekle in si bri- še oči. . . "Postala bom tako malce vaš otrok."

"O, po ime ni treba iti predaleč. Imenovali se boste. . . ah, moj Bog. . . Marija Durand, to je staro, prav francosko ime. Vam ni pre- več nevarno?"

"V položaju, v katerem se nahajam! . . ."

"No, tedaj pa dovolite duhovnemu, da spregovori par besed mali kristjanki kot ste in ki je davi v svoji stiski prižigala s svojimi zadnjimi soldi svečo pred vnožjem Marije Device. V začetku vašega novega življenja vas bo takoj neprijetno dirnila množica stva- ri. Stopili boste zdaj v nov svet, svet, ki vam je neznan. Dobe se ondi sijajna bitja, vsa zvesta in vdana. Poznam sobarice, ki so plemeniškinje po duši, in kuharice, ki so svetni- ce. Ampak — kot si pač sami mislite — so pa tudi drugačne! Kakšno osebo boste našli pri mojih prijateljih? Ne morem vam čisto točno povedati. Kuharico sem videl samo mi- mogrede. Zdelo se mi je na prvi pogled straš- na.

Columbia Records

Made the New Way - Electrically
Vita-tonal Recording - The Records without Scratch

Tri najnovejše plošče,

KI SO RAVNOKAR PRISPELE V RAZPRODAJO.

68006-F—Spomin na vojaštvo, 1. in 2. del, 12 inčev. \$1.25

Kdor je bil sam vojak, ali pa tudi, kdor je kdaj samo opazoval vojaštvo v stari Avstriji, ga bo go- tovo zanimala ta plošča z različnimi prizori iz voja- škega življenja, komandami in vojaškimi po- pevkami.

25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje

Rojakom, moški kvartet, petje, 10 inčev. 75c
Dve mični pesmici, prva mehka, v srce segajoča, a druga krepki in odločni poziv.

25088-F—Takrat v starih časih, moško petje, kvartet

Pozdrav, moški kvartet, petje 75c
Še dve pesmici, ki jih vsakdo izmed nas pozna in jih ima tudi vsakdo rad. Prva je dobro znana že po naslovu, druga pa je pozdrav naši krasni Gorenjski.

DRUGE NOVEJŠE SLOVENSKE COLUMBIA PLOŠČE.

25050—Orlovska koračnica

Orjuna koračnica, banda 75c

25051—Vzajemnost, šotih

Kukavica, valček, Columbia kvintet 75c

25052—Na Adriatskem bregu, valček

Na veseli svatbi, polka, harmonika duet 75c

25053—Hribski ponižajte se

Jaz bi rad rudečih rož, moški kvartet 75c

25054—Bodimo veseli, polka

Na jadranski obali, valček, inštr. trio 75c

25055—Vigred se povrne

Oj dober dan, moški kvartet 75c

25056—O mraku

Dolenjska, moški kvartet 75c

25057—Slovenec sem

Perice, moški kvartet 75c

25058—Janez Čuk in Milka Sova, I. del

Janez Čuk in Milka Sova, II. del 75c

25059—Jaka na St. Clairu, polka

Clevelandski valček, inštr. trio 75c

25060—Ziben šrit za ples

Sušter polka, harmonika 75c

25061—Zužemberk polka

Zadnji poljub, valček, harmonika duet 75c

25062—Povster tanc

Ribenika polka, harmonika in kitare 75c

25063—Ančka pojd plesat, valček

Tromplan za ples, harmonika in inštr. 75c

25064—Ribenika, I. del

Ribenika, II. del, moški kvartet 75c

25065—Samo še enkrat, valček

Ven pa not, polka, instrumentalni trio 75c

25066—Kranjski spomini, valček

Luna valček, orkester 75c

25067—Na planine

Fantje se zbirajo, moški kvartet 75c

25068—Črne oči, valček

Carlota valček, orkester 75c

25069—Stari šotih

Mija Micka, polka, instrumentalni trio 75c

25070—Al' me boš kaj rada imela

Odpri mi dekle kamrico, trio s petjem 75c

25071—Regiment po cesti gre, s petjem

Sebelka koračnica, harmonika 75c

25072—Stajerska

Moj prijatelj, polka, moški kvartet 75c

25074—Sokolska koračnica

Kje je moja, harmonika in kitare 75c

25075—Slovenske pesmi

V slovo, ženski duet in klavir 75c

25076—En let' in pol

Ljubca moje, ženski duet in klavir 75c

25077—Dolenjska polka

Štajerski Landler, godba 75c

25078—Dunaj ostane Dunaj

Nav na Ančka, harmonika in kitare 75c

25079—Danici

Domače pesmi, ženski duet in klavir 75c

25080—Oberštajerš

Slovenski poskočni šotih, godba 75c

25081—Nemški valček

Černiška polka, godba 75c

25082—Bod' moja, bod' moja

Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton 75c

25083—Čez Savco v vas hodiš

Sladki spomini, ženski duet in klavir 75c

25084—Nočni čuvaj

Pevca na note 75c

25085—Cingel congel

So ptičice zbrane, ženski duet in klavir 75c

25086—Še kikelco prodala bom

Gor čez jezero, Anton Shubel bariton 75c

Za vse druge plošče nam pišite po cenik.

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč, je poslati za vsako ploščo še več za poštino. Za poštno povzete (C. O. D.) računamo za stroške 20c. V vašo korist je toraj, da pošljete de- nar naprej in si prihranite te stroške.

Pri naročilih od več kakor 6 plošč damo za vsakih 5 plošč 100 igel brezplačno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1846 WEST 22nd STREET CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Socialistične hiše.

Pravzaprav so hiše sociali- stov, ki so naredile iz mene — lažnika. Tako vsaj meni in sodi g. Molek, ko piše: "Kadar bo g. Trunk še malo poklepetal, naj klepeče resnico, ako je res prijatelj resnice kot vedno trdi."

V bistvu gre za vprašanje osebne lastnine, kakršne neka- teri ne pripoznajo, a jo zopet pripoznajo, in pridejo sami s seboj navskriž ter pravijo, da drugi o njih — lažejo, ako na to navskrižje opozorijo. Črno na belem imam, kako je g. Mo- lek "klepetal" o takih, ki sku- šajo priti do kake hiše, avto- mobila, bančne vloge, pri- hranka . . . in zdaj pravi g. Molek, da ni zoper to, kar je pristno njegovo črno na belem, in sem jaz — lažnik. Pa do- bro. Očitek take "neresnice" se sprejme s smehljajem.

Tudi kup gnoja.
G. Molek piše o "Rimu na kupu gnoja", vidi vsepovsod samo vse polno gnoja, telesne- ga in moralnega, in ker mu še ni dosti gnoja, sam še precej gnoja priklada "v kalne možga- ne, ki klopečejo v glavah sta-rega papeža in starih škofov". V "katerih je tudi doza nevošč- ljivosti, ker so že stari in mr- zli kot ledeni curki — zato ne morejo videti nepokritih kolen lepih in zdravih mladih žensk . . ." in potemtakem po Molekovem "opazovanju" iz same stare zabitosti in nevošč- ljivosti dvignejo svoj glas zo- per nemoralnost v obleki.

G. Molek seže nazaj v zgo- dovino in paganske in krščan- ske in srednjeveške čase in pri- de v moderno dobo nagih kolen in brezrokavnih bluz in novih znanstvenih nazorov in umaza- ne kože in telesne nesnage. Paganski "Rim je v kulturi da- leč nadkrilil poznejši krščan- ski Rim," tako ve zgodovinar Molek povedati, in je krščan- stvo sam gnoj, in srednji vek samo gnojišče, in svetniki sami gnojni umazanci in . . . še več samega gnoja, kjer je le količ- kaj krščanskega.

G. Molek bi potreboval pač malo več kot dve leti resnega študija na kaki univerzi, da bi prišel do resnične zgodovine paganskih in krščanskih časov, a niti dvajsetletno študiranje bi ne zaleglo pri njemu, ker on pač hoče krščanski gnoj.

Samo eno vprašanje naj za- stavim: Ako je bilo v pagan- skih časih vse tako krasno in lepo in čedno in snažno in zdravo in umito in belo, in ako je, kakor g. Molek trdi, krščan- stvo in cerkev pogreznila vse v nesnago, gnoj, in umazanost in okuženost in rane in stradanje in cunje in mrčes . . . kako, vprašam, je prišlo, da je to krasno in čisto paganstvo izgi- nilo, zgodovina spričuje, da je zgnilo, umazano in gnojno in nesnažno krščanstvo pa je o- stalo še do današnjega dne?

Kako, g. Molek?

Zgodovina ne laže, mora

toraj lagati nekdo drugi, ako kida na krščanstvo gnoj.

Čistemu je vse čisto.

Kdor z vso vneto zagovar- ja naga kolena . . . in v razga- ljeni obleki ne vidi prav nobe- ne nevarnosti za moralo, tem- več najde pri tem samole zdra- vje in snažnost in le nepokrita kolena lepih in mladih žensk, mora biti sam — pač čistejši od angelov. To bi se bilo, ker taki angeli so mogoči, dasi pravijo, da samohvala smrdi in je naj- manj sumljivo, ako se ima kdo sam za takega angela.

Več ko sumljivo pa je, če tak "angel" piše o "dozi nevoščljivi- vosti", ker so (papež in škofje) že "stari in mrzli". On sam to- raj ne more biti niti star niti mrzel in se lahko slini za goli- mi kolena. He, he . . . moral- nost, he, he.

Strašna družinska tragedija.

Mirno malo vasico Poljce pri Braslovcah v Savinjski dolini je razburil nedavno strašen zločin, ki se je zgodil v hiši za- koncev Felician. Proti večeru je prišel domov Simon Felici- jan zelo slabe volje ter se je sporekel z ženo, katero je po- ročil pred leti kot vdovo z več otroci. V razburjenosti je Si- mon pograbil nož in osemkrat opasno ranil ženo Marijo. Po zločinu je mož izginil in so ga naslednjega dne našli obešene- ga v hmeljskih nasadih posest- nika Omladiča. Bržkone je ne- varno ranjena Marija Felici- janova poškodbam že podlegla. V rodbini Felician, ki ima štiri nepreskrbljene otroke, so bili premoženjski prepri zelo po- gosti.

Novice od Sv. Križa na Mur- skem polju.

Najprej nekaj o letini: Že- tev je pospravljena in mlatev je v polnem teku. Parni stroji gonijo mlatilnice po vaseh, da je kar veselje. Le žal, da se precej manj namlati, kot smo pričakovali. Ker je vladala hu- da suša celi mesec julij, je zrno zelo drobno. Pa hvala Bogu tudi zato, da le toče nismo i- meli. Danes, dne 6. t. m. smo dobili izdaten dež, ki bo je- senske sadeže še precej po- pravil. Le otave bo zelo malo.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

4 1/2% obresti